

OCENY I OMÓWIENIA

DOI: 10.14746/rie.2015.9.34

Jerzy Babiak, *10 lat Polski w Unii Europejskiej*, Wielkopolska Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Środzie Wielkopolskiej, Poznań–Środa Wielkopolska 2014, ss. 239.

Z dniem 1 maja 2014 r. minęła 10 rocznica przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (UE). Rok 2014 stał się tym samym czasem licznych podsumowań oraz refleksji dotyczących tego, jak nasze państwo w ciągu tych lat się zmieniło. Z drugiej strony był to także dobry moment na zbadanie nastrojów społecznych względem projektu integracji europejskiej po 10 latach aktywnego uczestniczenia w nim. Nie da się ukryć, iż z perspektywy tych lat Polska dokonała awansu politycznego, a tym samym spełniło się wiele nadziei towarzyszących procesowi akcesji. Jako państwo członkowskie braliśmy udział w najważniejszych debatach dotyczących polityki UE, mogliśmy zaprezentować swoje stanowisko w negocjacjach budżetowych, uzyskaliśmy szansę budowania swojej reputacji i wizerunku na arenie międzynarodowej. Czy w pełni wykorzystujemy szansę bycia jednym z graczy w budowaniu integracji europejskiej, w jakich aspektach zyskaliśmy, a gdzie straciliśmy, czy jesteśmy zadowoleni z decyzji podjętej kilka lat temu?

Na te oraz wiele innych pytań odpowiedzi próbują udzielić autorzy artykułów zamieszczonych w pracy zbiorowej pod redakcją Jerzego Babiaka pt. *10 lat Polski w Unii Europejskiej*. W publikacji zamieszczonych zostało dwanaście artykułów poprzedzonych wstępem. Autorzy odnoszą się do licznych aspektów funkcjonowania Polski w UE, w tym ekonomicznych, społecznych oraz prawnych. Każdy tekst został przygotowany w oparciu o bardzo szeroką ilość pozycji bibliografii zarówno w języku polskim, jak i angielskim. W publikacji widoczna jest znaczna liczba wykresów oraz tabel w przejrzysty sposób obrazujących badane aspekty, dzięki temu czytelnik może łatwiej przyswoić omawiane procesy.

Pierwszym artykułem, który zarazem stanowi bardzo dobre wprowadzenie do tematyki publikacji, jest tekst Jerzego Babiaka *Droga Polski do Unii Europejskiej*. Mimo, że pełnoprawnym członkiem UE staliśmy się w roku 2004, droga Polski do jednoczącej się Europy rozpoczęła się znacznie wcześniej. Autor opisuje poszczególne etapy, warunki członkostwa, wskazuje na ważne dla Polski ustalenia oraz kluczowe dokumenty w procesie akcesji. Syntetyczny opis procesu stawania się państwem członkowskim, wskazuje jak wiele przygotowań, a także dostosowań i kontroli znajdowało się na poszczególnych etapach.

Zbliżenie się do UE nie było łatwe, jednak zakończyło się sukcesem. Generalnego podsumowania pełnoprawnego członkostwa dokonało trzech autorów Jarosław Flakowski, Arkadiusz Mieczynski oraz Waldemar Sługocki w artykule *Polska w Unii Europejskiej – dekada nowych doświadczeń*. Autorzy dokonują bilansu dziesięciolecia rozpoczynając od opisu przygotowań przedakcesyjnych, następnie skupiają się na społecznym, gospodarczym oraz politycznym wymiarze członkostwa. Artykuł został wzbogacony w liczne tabele oraz wykresy, które m.in. prezentują poparcie Polaków dla integracji Polski z UE, czy zestawiają poziom stopy bezrobocia w Polsce w roku 2003 oraz 2013 na tle pozostałych krajów członkowskich. Autorzy, co istotne zwrócili także uwagę na kwestię wyborów do Parlamentu Europejskiego, analizując elekcję deputowanych w Polsce w latach 2004–2014. Istotną kwestią, która także stała się jednym z wątków poruszonych w artykule stały się Fundusze UE dla Polski w latach 2004–2013. UE często postrzegana jest przez pryzmat funduszy, dlatego ważne jest, by dobrze rozumieć ich funkcjonowanie. Autorzy odnoszą się do wieloletnich ram finansowych na lata 2004–2006 oraz 2007–2013, wskazując na poszczególne programy operacyjne, źródło ich finansowania. Podkreślają, iż największymi beneficjentami w prezentowanych latach były jednostki samorządu terytorialnego.

Podsumowanie, a zarazem zakończenie artykułu zostało zawarte w zestawieniu korzyści makroekonomicznych członkostwa Polski w UE.

W kolejnych artykułach zostały zaprezentowane wyniki badań, wybranych, specjalistycznych obszarów funkcjonowania Polski w UE: *Dylematy społeczności pogranicza polsko-niemieckiego w kontekście członkostwa Polski w UE* (Ryszard Bodziacki); *Efekty zmian we Wspólnej Polityce Rolnej Unii Europejskiej dla Polski* (Zdzisław W. Puślecki); *Efekt migracyjny członkostwa Polski w UE. Emigracja Polaków do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) na przykładzie Norwegii* (Wojciech Nowiak); *Mierniki rozwoju społeczno-gospodarczego w Polsce na tle wybranych państw Unii Europejskiej w latach 2003–2013* (Krzysztof Hajder); *Polityka inwestycyjna polskich gmin w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej* (Arkadiusz Ptak); *Proces prekaryzacji pracy a rynek pracy w Polsce w okresie transformacji ustrojowej* (Iwetta Andruszkiewicz, Eliza Kania); *Wpływ akcesji Polski do Unii Europejskiej na bezpieczeństwo energetyczne* (Miroslaw Szulczyński); *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w okresie członkostwa w Unii Europejskiej* (Józef Karpiński); *Społeczna odpowiedzialność biznesu z perspektywy 10-letniej obecności Polski w Unii Europejskiej* (Artur Kisiołek); *W sprawie europejskiej nowelizacji Konstytucji RP* (Krzysztof Urbaniak).

Autorzy poruszają bardzo ważne kwestie związane z integracją, piszą o zmianach, jakie nastąpiły w polskiej polityce i w codziennym życiu. W przejrzysty sposób prowadzą czytelnika przez meandry często skomplikowanego unijnego prawa. W swoich artykułach odwołują się do historii, porównują to, co było z tym, co nastąpiło, obrazują sytuację w Polsce z sytuacją w innych państwach członkowskich, wychodzą poza UE, odwołując się także do EOG czy WTO, tłumaczą na czym polega ingerencja UE w wewnętrzny porządek prawny oraz wiele innych kwestii.

Lekturę tę z pewnością można polecić studentom politologii, europeistyki, stosunków międzynarodowych czy ekonomii. Treść rekomendowanej książki czy poszczególnych rozdziałów, może stać się istotnym źródłem dla studentów na potrzeby prac licencjackich czy magisterskich. Jest to również pozycja warta przeczytania przez osoby, które na co dzień nie zajmują się UE, ponieważ wątki w niej poruszone mogą wskazać czytelnikowi w zrozumiały sposób funkcjonowanie UE, zasady na jakich mogliśmy do niej przystąpić, aspekty uczestniczenia w niej, daje także ogłęd zmian, jakie w minionej dekadzie nastąpiły. Jest to szczególna pozycja, ponieważ zostały w niej poruszone ważne, ale i aktualne wątki. Bezpieczeństwo energetyczne, problem dotyczący ludzi młodych wkraczających na rynek pracy, w którym nie ma dla nich miejsca, czy migracje. Dużym atutem publikacji jest opatrzenie każdego z artykułów bardzo bogatą liczbą pozycji w bibliografii, począwszy od aktów prawnych przez literaturę, kończąc na źródłach internetowych.

Praca zbiorowa, jako szczegółowe, ale też specjalistyczne studium poświęcone 10-leciu Polski w UE w wybranych aspektach, bez wątplenia zasługuje na uwagę i jest godna polecenia.

JOANNA JANCZ

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu